

ACX-1582

Seat No. _____

M. A. (Sem. I) Examination

November / December - 2016

Gujarati : Paper - ID - 105

(Inter Disciplinary Course)

(New & Old Course)

(ગાંધીસાહિત્ય)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.

૧ ગાંધીજીના ચારિત્ર્ય-ઘડતરમાં ભાગ ભજવનારાં વિવિધ પરિબળોનો ખ્યાલ આપો. ૧૪

અથવા

૧ ગાંધીજીએ સાહિત્યક્ષેત્રે કરેલા પ્રદાનની ચર્ચા કરો. ૧૪

૨ ગુજરાતી આત્મકથાના ઇતિહાસમાં ગાંધીજીનું સ્થાન. ૧૪

અથવા

૨ આત્મકથાના સાહિત્યસ્વરૂપને સ્પષ્ટ કરો. ૧૪

૩ “સત્યના પ્રયોગો” આત્મકથાની મૂલવણી કરો. ૧૪

અથવા

૩ “સત્યના પ્રયોગો”માંથી ગાંધીજીના સત્યશોધનનો સુરેખ આલેખ સાંપડે છે.” - આ વિધાનની સાર્થકતા સિદ્ધ કરો. ૧૪

૪ ટૂંકનોંધ લખો: (ગમે તે બે)

૧૪

- (૧) 'સત્યના પ્રયોગો'નું ગદ્ય
- (૨) 'ચોરી અને પ્રાયશ્ચિત' પ્રકરણનું મહત્વ
- (૩) 'સત્યના પ્રયોગો' શીર્ષક
- (૪) 'સત્યના પ્રયોગો'નો અંત.

૫ કોઈ પણ સાત પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર લખો:

૧૪

- (૧) ગુજરાતી સાહિત્યની કોઈ પણ બે આત્મકથાઓનાં નામ જણાવી તેના સર્જકોનાં નામ લખો.
- (૨) ગાંધીજીના ચાર પુસ્તકોનાં નામ આપો.
- (૩) 'સત્યના પ્રયોગો'ની પ્રથમ આવૃત્તિ કઈ સાલમાં પ્રસિદ્ધ થયેલી ? 'સત્યના પ્રયોગો' આત્મકથા કેટલા ભાગમાં વહેંચાયેલી છે ?
- (૪) 'મુક્તિ-વૃત્તાંત', 'તરસી માટી', 'સાહલ્યટાણું' અને 'જીવનપંથ' ના આત્મકથાકારોનાં નામ જણાવો.
- (૫) ગુજરાતી સાહિત્યમાં પ્રથમ લખાયેલી આત્મકથાનું નામ જણાવી, તેના સર્જકનું નામ આપો.
- (૬) ગાંધીજીએ બાળકોને પ્રથમ ચિત્રકળા શીખવવી જોઈએ એમ શા માટે કહ્યું ? કેમ ?
- (૭) ગાંધીજીના માતાપિતાનું નામ શું હતું ? આત્મકથામાં ગાંધીજીએ પિતાના કયા ગુણો ઉલ્લેખ્યા છે ?
- (૮) ગાંધીજીના ચરિત્ર ઘડતરમાં કયા કયા પુસ્તકોની ઘેરી અસર પડી છે ?
- (૯) બોઅર યુદ્ધ પછી દક્ષિણ આફ્રિકાથી વિદાય લેતી વખતે કઈ કઈ ભેટો મળેલી ? તેનું તેમણે શું કર્યું ?

- (૧૦) સ્કૂલના અભ્યાસ વખતે કેળવણી ખાતાના ઈન્સ્પેક્ટરે વિદ્યાર્થીઓને જે શબ્દો લખાવ્યા તેમાં ગાંધીજીએ કયા શબ્દની જોડણી ખોટી લખેલી ? ખોટી જોડણી સુધારવા વર્ગશિક્ષકે ગાંધીજીને કયું સૂચન કરેલું ?
- (૧૧) “સત્યના પ્રયોગો” આત્મકથાનાં કોઈ પણ ચાર પ્રકરણોના શીર્ષકોનાં નામ લખો.
- (૧૨) ગાંધીજીને પ્રિટોરિયા જતાં થયેલા ટ્રેનના અનુભવને ટૂંકમાં વર્ણવો.
-